

foodwatch®

Jaarverslag 2023

INHOUDSOPGAVE

3 VOORWOORD

5 DEEL A – DE FOODWATCH DROOM

7 🍊 DE FOODWATCH DROOM - MISSIE EN VISIE

9 DEEL B – ONZE CAMPAGNES

12 🍊 ONZE CAMPAGNES IN 2023

17 🍊 ONZE GROTE ACHTERBAN

18 🍊 HIGHLIGHTS MEDIA AANDACHT 2023

23 DEEL C – DE ORGANISATIE

24 🍊 INKOMSTENVERDELING

26 🍊 ORGANISATIE EN BESTUUR

31 DEEL D – FINANCIËEL OVERZICHT

46 🍊 CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT

VOORWOORD

Iedereen heeft recht op eerlijk, veilig en gezond voedsel. Integriteit en transparantie in de voedselketen zijn belangrijke voorwaarden om te kunnen rekenen op eten waarmee niet geknoeid is. Als consumentenorganisatie willen we dat consumentenrechten en volksgezondheid gewaarborgd worden. We willen dat de industrie en de overheid hiervoor hun verantwoordelijkheid nemen, in plaats van het af te schuiven op de consument. Adequaat voedsel is een mensenrecht! Daarvoor vecht Foodwatch. Als kritische maatschappelijke organisatie geven wij consumenten een stem. We zetten ons in voor het recht om te weten wat we eten en voor het recht op voedsel dat noch mens, noch dier en milieu schaadt.

Het jaar 2023 was een jaar waarin we zowel intern als extern de ruimte hadden te professionaliseren. Het team werd uitgebreid en nieuwe onderwerpen werden opgepakt. Boodschappen, en dan met name gezonde voeding, zijn duur geworden, te duur voor veel mensen. De termen graaiflatie en krimpflatie werden geïntroduceerd. Bij ons stond de vraag centraal of de gigawinsten van producenten eigenlijk wel in de goede zakken terecht kwamen? Daar hebben we veel onderzoek naar gedaan.

Op social media hebben we grote stappen gezet. Ons bereik is enorm vergroot en het aantal volgers op instagram meer dan verdubbeld. Met een extra investering in goede content hopen we in 2024 door te groeien en ons totale bereik te verdubbelen.

Ook internationaal is er veel gebeurd: de samenwerkingsovereenkomst tussen de nationale besturen van Foodwatch werd geëvalueerd en gewijzigd en de samenwerking op campagnes versterkt. We hebben grote stappen gezet wat betreft digitalisering en samenwerking en kwamen vier keer met de teams bijeen.

Eind 2023 is het team van Foodwatch Nederland wat ons betreft compleet en zijn de financiën op orde.

Over onze campagnes en de fondsen die dat mogelijk maakten, leest u in dit jaarverslag.

We wensen u veel leesplezier!

Nicole van Gemert,
directeur

Sofie van der Meulen,
voorzitter

A

foodwatch®

De Foodwatch droom

**En hoe we die willen
verwezenlijken**

FOODWATCH

3 DOELSTELLINGEN

5 CAMPAGNETHEMA'S

**Voeding en
gezondheid**

**Misleiding
en fraude**

**Schadelijke
stoffen**

**Politieke en
wetenschappelijke
integriteit**

**Mens, dier
en milieu**

MISSIE EN VISIE

DE DROOM VAN FOODWATCH

Iedereen heeft recht op eerlijk, veilig en gezond eten. Integriteit en transparantie in de voedselketen zijn belangrijke voorwaarden om te kunnen rekenen op eten waarmee niet geknoeid is.

Als consumentenorganisatie willen we dat de consumentenrechten en volksgezondheid gewaarborgd worden. We willen dat de industrie en overheid hiervoor hun verantwoordelijkheid nemen, in plaats van enkel te wijzen naar de consument. Adequaat voedsel is een mensenrecht! Daarvoor vecht Foodwatch. Als kritische maatschappelijke organisatie geven wij consumenten een stem. We zetten ons in voor het recht om te weten wat we eten en voor het recht op voedsel dat noch mens, noch milieu schaadt.

WAT IS ER MIS

Helaas moet het consumentenbelang vaak het onderspit delven voor dat van bedrijven: zo veel mogelijk winst maken staat centraal. De politiek beschermt de consument veel te weinig. Via winstgevend maar ongezond junkfood, (misleidende) marketing, frauduleuze praktijken en het gebruik van schadelijke stoffen overtreden bedrijven keer op keer onze consumentenrechten. En ze komen hier – door hun enorme lobby en invloed op het voedselbeleid – maar al te vaak mee weg. Sterkere wet- en regelgeving is noodzakelijk om de rechten van de consument te waarborgen: de politiek moet haar verantwoordelijkheid nemen.

AANPAK

Individuele consumenten zijn niet opgewassen tegen de machtige voedselindustrie en het gebrek aan wet- en regelgeving. Daarom is Foodwatch er. Wij mobiliseren consumenten. Samen strijden we voor betere regulering, handhaving, naleving en controle. Samen verdedigen we ons recht op veilig, gezond en eerlijk eten. Als dé onafhankelijke voedselwaakhond stellen wij misstanden aan de kaak en leggen wij de vinger op de rotte plekken in onze voedselvoorziening. Met onderzoeken, campagnes en rechtszaken, en via brede media-aandacht en gesprekken met de overheid vormt Foodwatch een belangrijke tegenkracht voor de macht van de industrie. Foodwatch heeft geen winstogmerk, is volledig onafhankelijk en accepteert geen geld van overheid of voedingsindustrie. We werken op nationaal en Europees niveau en hebben kantoren in Duitsland, Frankrijk, Nederland en Oostenrijk. Verder hebben we een internationaal kantoor en een vertegenwoordiger in Brussel.

B

foodwatch®

Onze campagnes

**Onze werkwijze:
campagnes**

ONZE WERKWIJZE

We signaleren een voedselprobleem door eigen of bestaand onderzoek, en door tips van consumenten. Is eerlijk eten, veilig eten of gezond eten in het geding?

We informeren burgers en consumenten en creëren zo bewustzijn. Via eigen kanalen en via de media. Vervolgens mobiliseren we onze achterban en roepen we op tot gezamenlijke (e-mail)acties.

Voor het oog van het publiek confronteren we bedrijfsleven en politiek met de misstand, gaan de dialoog aan en oefenen druk uit tot verandering.

ONZE CAMPAGNES

Foodwatch vecht voor jouw recht op eerlijk, veilig en gezond eten. Om deze doelstellingen te bereiken, werken we met vijf campagnethema's: 1) Voeding en Gezondheid, 2) Misleiding en Fraude, 3) Schade-

lijke stoffen, 4) Politieke en wetenschappelijke integriteit en 5) Mens, dier en milieu. Op de volgende pagina's vertellen we meer over onze activiteiten in 2023.

**Voeding en
gezondheid**

**Misleiding
en fraude**

**Schadelijke
stoffen**

**Politieke en
wetenschappelijke
integriteit**

**Mens, dier
en milieu**

ONZE CAMPAGNES IN 2023

CAMPAGNE VOOR DE TWEEDE KAMERVERKIEZINGEN: HAAL DIE BENDE VAN ONS BORD!

In oktober 2023 zijn we een campagne begonnen in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen met een oproep aan de nieuwe regering om te zorgen voor beter voedselbeleid. Eerlijk, veilig en gezond voedsel is nog verre van verankerd in nationale wetgeving. De overheid verzaakt haar plicht om ons recht op gezondheid te garanderen; een integrale visie op voedsel mist. Om die reden hebben we een brede agenda geformuleerd voor de nieuwe regering op weg naar beter voedselbeleid in de vorm van een vijfpuntenplan. De vijf punten: 1) bescherm consumenten tegen de macht van de voedselindustrie 2) garandeer een gezonde leefomgeving 3) bestraf alle vormen van voedselmisleiding 4) maak de landbouw 100% gifvrij 5) zorg voor eerlijke prijzen in de supermarkt voor iedereen. Elke week hebben we via onze sociale media-kanalen aandacht besteed aan een van de punten. Wij hebben verder via marktonderzoeksbureau Multiscope aan de hand van vijf stellingen gepeild hoe het Nederlandse publiek over ons vijfpuntenplan dacht. We konden rekenen op brede steun, zo bleek. Zo vond 91% van de respondenten dat alle vormen van voedselmisleiding bestraft moeten worden. Echter, uit een analyse van partijprogramma's van 17 partijen die we hebben gemaakt kwam vooral naar voren dat voedselbeleid maar zelden prioriteit heeft voor de politiek.

De petitie 'Haal die bende van ons bord' gericht aan de informateur om het vijfpuntenplan in het nieuwe regeerakkoord op te nemen heeft bijna 15.000 handtekeningen opgeleverd. Maar we zijn nog niet klaar! Veel voedselbeleid wordt niet nationaal, maar Europees bepaald. Daarom zullen wij ons in 2024 ook richten op Europarlementariërs om hen op te roepen aan de slag te gaan met ons vijfpuntenplan in de EU na de Europese Verkiezingen van juni 2024.

NUTRI-SCORE

Al sinds 2014 strijdt foodwatch voor een herkenbaar en verplicht voedselkeuze logo. De Nutri-Score is het meest consumentvriendelijke model en het is bewezen dat het mensen aanmoedigt om voor gezondere producten te kiezen. De Europese Commissie zou eind 2022 een voorstel voor een Europees voedselkeuzelogo publiceren, maar dat is nog altijd niet gebeurd. Foodwatch heeft stevig ingezet bij de nationale en Europese regering om Nutri-Score te kiezen als verplicht voedselkeuzelogo voor alle EU-landen. Het is het beste logo dat er momenteel beschikbaar is. Het eventueel opzetten van een totaal nieuw 'eigen' EU-label gaat eindeloos veel tijd kosten en zou een overwinning zijn voor de voedingsindustrie die zich verzet tegen de invoering van een verplicht, wetenschappelijk onderbouwd, consumentvriendelijk, kleurgecodeerd voedingslabel. In april 2023 was er eindelijk goed nieuws uit politiek Den Haag, Nutri-Score is per 1 januari 2024 het officiële nieuwe voedselkeuzelogo voor Nederland dat fabrikanten vrijwillig mogen gebruiken. Na de bekendmaking van het nieuws bestond ons werk vooral uit het te woord staan van pers, antwoorden van media-vragen en aanvoeren van tegenargumenten richting de tegenstanders van de Nutri-Score op social media. Onze strijd voor een verplicht logo gaat door.

MISLEIDENDE MARKETING

Consumenten moeten hun voedsel kunnen vertrouwen. Nu is dit vaak niet het geval. De verpakkingen bevatten lang niet altijd wat ze beloven: gezondheidsclaims op producten die helemaal niet gezond zijn, ingrediënten op de voorkant van de verpakking die er amper in zitten of vervangen zijn door schimmige alternatieven of de herkomst van een product verzwijgen. Alleen als bedrijven eerlijk zijn over hun producten, kun je als consument écht een bewuste keuze maken.

Ook in 2023 hebben we de inmiddels landelijk bekende 'Gouden Windei Verkiezing' georganiseerd, de publieksverkiezing van het meest misleidende product van het jaar. 'Winnaar' was Blue Band Roombeter, waarvan vele duizenden consumenten vonden dat de naam en de verpakking te veel op die van roomboter lijken. Foodwatch is vanuit het oogpunt van dierenwelzijn en het milieu voorstander dat er steeds meer plantaardige alternatieven komen in de plaats van tegenhangers met zuivel. Echter, ook deze producten moeten consumenten niet misleiden. Nog nooit eerder hadden we zoveel tips over één product ontvangen bij ons Meldpunt Misleiding. Inmiddels heeft ook de NVWA Blue Band gesommeerd om het product aan te passen zodat het consumenten niet langer misleidt. Dit zijn natuurlijk mooie resultaten, maar slechts druppels op de gloeiende plaat die misleiding heet. Zeker nu we weten dat haast 30% van alle boodschappen wettelijk misleidt en dit een Nederlands gezin op jaarbasis bijna 2.000 euro kost. Daarom zijn we een nieuwe petitie gestart waarbij we de overheid opdragen om misleiding strenger te straffen en de pakkansen te verhogen. Verder zijn we met dank aan heel veel media-aandacht een petitie tegen 'krimpflatie' gestart, tegen het onvermeld reduceren van de inhoud van verpakkingen. Ons uiteindelijke doel is scherpe wetgeving tegen misleidende claims op verpakkingen.

FRAUDE

De nationale overheid en NVWA, maar ook de Europese politici en instanties in Brussel doen te weinig om voedsel fraude te voorkomen. De regels zijn te slap en de controles falen. Foodwatch voert nog altijd een juridische strijd tegen de Nederlandse staat over separatorvlees. Dit zijn de resten vlees en pezen die achterblijven op de botten van karkassen die vermalen worden tot een zogenaamde 'pink slime'. We hebben ontdekt dat dit bacterie-gevoelige restproduct niet te traceren is en dat er niet tot nauwelijks op gecontroleerd wordt. De NVWA heeft uit alle macht geprobeerd de zaak te bagatelliseren en weigert tot op de dag van vandaag de stukken met bewijsvoering aan te leveren. Op last van de rechter moet dit nu toch en op moment van schrijven wachten we nog op de audits. De rechtszaak werd gevoerd mede namens de ondertekenaars van de petitie.

In 2023 is aan het licht gekomen dat bijna de helft van alle in de EU geïmporteerde honing mogelijk vals is. In opdracht van de Europese Commissie bleek dat er bij 46% van de geteste samples geen 100% echte honing in de verpakking zat. Deze samples bevatten meestal (naast honing) suikertropen op basis van rijst, tarwe of suikerbieten. Dit is volgens de honingrichtlijn van de EU verboden. Honingfraude blijft vaak onopgemerkt. Foodwatch heeft betere opsporingsmethoden en transparantie voor de consument geëist.

KINDERMARKETING

In Nederland worden nog steeds voedingsmiddelen verkocht waarop Paw Patrol, Minions, My Little Pony en Spongebob Squarepants staan. Dit ondanks dat er al jaren een verbod is om bekende kinderidolen als reclame op voedselverpakkingen te gebruiken. We hebben in 2023 uitgebreid marktonderzoek gedaan en zijn ons rot geschrokken. In slechts een zeer korte tijd zijn we in totaal 45 producten tegengekomen die in strijd zijn met de regels. Ijsjes, snoep en drankjes met daarop bekende animatie- en tekenfilmfiguren blijken nog volop te koop bij onder meer Albert Heijn, Amazon.nl, Bol.com, Dekamarkt, Dirk, Jamin, en Vomar. We hebben een dik pak van 15 klachten ingediend bij de Reclame Code Commissie. Eind 2023 was de tussenstand dat er drie producten/producenten niet in overtreding waren en de rest allemaal wel. De uitspraken van de commissie houden echter niet veel in voor de overtreders. Het zelfreguleringsorgaan vraagt en verzoekt bewezen overtreders om in de toekomst niet langer op deze wijze te adverteren. Fabrikanten zeggen 'sorry' in hun verweren, en daarmee is de kous meestal af. Gezien de lange doorlooptijd van de dossiers - van meerdere weken tot en met meer dan een half jaar tijd, waarin fabrikanten sowieso ongestraft door mogen gaan met het verkopen van hun illegale waar - hebben we in 2023 achter de schermen samen met advocaten onderzocht hoe we deze illegale kindermarketing écht strafbaar kunnen stellen. Hier hopen we in 2024 mee door te gaan en over te kunnen publiceren.

BREDE STEUN LEEFTIJDGRENSEN ENERGIEDRANKJES

Foodwatch voert al jaren campagne voor een leeftijdsgrens van 18 jaar op supergezonde energiedrankjes. Lidl en Aldi hebben een leeftijdsgrens van 14 jaar ingesteld, maar daar zijn we nog lang niet tevreden mee. Daarom hebben we in februari actie gevoerd bij een Plus-supermarkt in Nijmegen die zich dichtbij drie middelbare scholen bevond en energiedrankjes naast de kassa had geplaatst. Vervolgens zijn we een onderzoek gestart waarbij we 3 maanden lang diverse supermarkten hebben gevolgd wat betreft hun promotiebeleid van energiedrankjes. Na analyse van de data willen we hierover in de loop van 2024 berichten. Ook scholen en kinderartsen ondersteunen een verbod op energiedrankjes voor minderjarigen. Genoeg draagvlak dus om eindelijk die leeftijdsgrens ingevoerd te krijgen!

NVWA NEEMT DANKZIJ FOODWATCH MAATREGELEN TEGEN EXTREEM SNOEP

Veel jongeren doen mee aan challenges van influencers op TikTok met extreem snoep. Dit hele dure snoep is vaak afkomstig uit Azië of de VS en mateloos populair. We kwamen er door onderzoek achter dat er in maar liefst 30 van die producten verboden ingrediënten zaten. We hebben dit bij de NVWA gemeld die passende maatregelen heeft genomen.

SCHADELIJKE STOFFEN

Consumenten moeten erop kunnen vertrouwen dat alle vermijdbare gezondheidsrisico's worden uitgesloten. Als we boodschappen doen, kunnen we niet zelf alle schadelijke stoffen identificeren. Schadelijke stoffen worden echter nog altijd in levensmiddelen aangetroffen. Normen zijn er niet, of ze zijn niet streng genoeg. Controle, handhaving en het informeren van consumenten laat te wensen over.

Onze focus lag in 2023 vaak op de strijd tegen de schadelijke onkruidverdelger glyfosaat. We hebben samen met onze bondgenoten van de Stop Glyfosaat-coalitie geprobeerd op te boksen tegen de sterke pesticiden lobby met online campagnes en door brieven te schrijven aan de regering

en de Europese Commissie. We boekten succes toen de Tweede Kamer een motie aannam die de landbouwminister opriep om in Europa tégen het middel te stemmen. De minister onthield zich echter van stemmen en uiteindelijk, nadat er twee keer geen besluit viel in de landbouwcommissie, drukte de Europese Commissie alsnog een goedkeuring van tien jaar door. Een trieste nederlaag voor de volksgezondheid en de natuur. We gaan de mogelijkheden glyfosaat toch de wereld uit te krijgen verder onderzoeken.

2023 stond verder in het teken van een nieuwe grote internationale campagne tegen gifgebruik op graanvelden. Samen met onze kantoren in Duitsland en Frankrijk hebben we een rapport gepubliceerd over de vervuiling van de graanproductie in Europa met perspectief op verandering naar gifvrij. Ook deden we grondig onderzoek naar de duurzame beloftes en het inkoopbeleid van supermarkten. In Nederland zijn tien supermarkten tegen het licht gehouden en bekritiseerd op hun gebrek aan inzet voor een gifvrij assortiment van graanproducten. Met een internationale petitie roepen we alle supermarkten op om hun beloftes waar te maken en hun inkoopbeleid aan te scherpen.

Net als elk jaar publiceerden we ook in 2023 een rapport met een analyse van de monitorgegevens van de NVWA van residuen op voedsel. De resultaten van populair kinderfruit en rozijnen waren helaas opnieuw niet positief. Uit de trend van vervuiling maakten we op dat de ambities van de Nederlandse overheid nog veel te laag liggen.

VOEDSELSPECULATIE AAN BANDEN

We weten dat voedselspeculatie een belangrijke factor is in het opdrijven van voedselprijzen. Zo kwam, na de inval van Rusland in Oekraïne, 80% van de graanhandel op het conto van voedselspeculanten. Voedselschaarste wordt zo bewust gecreëerd door speculanten; honger is hun verdienmodel. Om excessieve speculatie te stoppen hebben we een internationale petitie gelanceerd. Deze is al meer dan 100.000 keer getekend. Met steun van foodwatchers hebben we maatregelen voor elkaar gekregen in het Europees Parlement. De EU kan nu ingrijpen wanneer de handel te

volatiel dreigt te worden en deze stilleggen. In 2024 worden de criteria voor zo'n noodsituatie opnieuw tegen het licht gehouden en zullen we onze kans pakken deze aan te laten scherpen. Er zijn stappen gezet, maar we hebben een lange weg te gaan.

HANDELSVERDRAGEN

Het huidige landbouwsysteem in Nederland is onhoudbaar als we in de toekomst gezonde ecosystemen en voedselzekerheid willen veiligstellen. Hierover vonden in 2023 langlopende gesprekken plaats met verschillende landbouwsectoren voor een Landbouwakkoord. Om onze eisen voor rechtvaardige handel hierin te laten landen, hebben we met meer dan 70 NGO's een brandbrief en manifest aan de ministers van Landbouw en Handel gestuurd. Het Landbouwakkoord is later in het jaar geklapt.

We maakten in 2023 deel uit van het samenwerkingsverband Handel Anders!, waarin we de strijd tegen het EU-Mercosur verdrag hebben voortgezet. In het voorgestelde vrijhandelsverdrag staan de winsten van enkele multinationals centraal, wat ten koste zal gaan van mensenrechten en het milieu. We hebben daarom samen campagne gevoerd op sociale media en met meer dan 170 andere organisaties in Europa het statement gemaakt dat wij een eerlijk alternatief eisen. Internationaal blijven we de duk uitoefenen op het niet-ratificeren van het CETA verdrag.

FOODWATCH PLATFORM

We beseffen dat we nog redelijk onbekend zijn bij het grote publiek. Met de 'foodwatch App' willen we een beweging creëren van foodwatchers die ons via een webapplicatie helpen om misstanden op te sporen in de voedselindustrie. De foodwatch App is in 2023 doorontwikkeld dankzij de financiële steun die we hebben ontvangen na het winnen van een verkiezing van recruitmentbureau VOOR. De webapplicatie is ontwikkeld door een derde partij en is gekoppeld aan de database van onderzoeksbureau Questionmark, waarin 95% van alle voedingsmiddelen die in Nederland worden verkocht, te vinden zijn. Om te beginnen kunnen gebruikers heel eenvoudig meldingen van misleiding doen via de webapp. Begin 2024 wordt de foodwatch App officieel gelanceerd en bij het grote publiek onder de aandacht gebracht.

BLIK VOORUIT

Ook in 2024 blijft foodwatch zich onverminderd inzetten voor ieders recht op eerlijk, veilig en gezond voedsel. We blijven strijden tegen voedselmisleiding. De petitie voor strengere straffen voor misleidend voedsel zal actief onder de aandacht worden gebracht, net als de webapp die onze achterban kan gebruiken om misleidende producten in de supermarkt te melden. Een ander speerpunt voor komende jaar wordt de toegang tot goed voedsel voor iedereen. De stijgende prijzen in de supermarkt zorgen voor grote problemen. We zien dat die toegang steeds beperkter wordt in Nederland en Europa, terwijl aan de andere kant steeds meer experts en internationaal onderzoek aantonen hoe belangrijk een gezonde voedselomgeving is voor onze maatschappij. De Europese verkiezingen grijpen we aan om te campagnes voor beter voedselbeleid in Europa. Tenslotte, verdient de naamsbekendheid van foodwatch onze aandacht. We gaan in 2024 aan de slag met creatieve concepten om foodwatch meer op de kaart te zetten bij het brede publiek

MONITORING EN EVALUATIE

Wij besteden uitgebreid aandacht aan het monitoren en evalueren van ons beleid en activiteiten om verbeteringen te kunnen doorvoeren en behaalde resultaten in kaart te kunnen brengen. Regelmatig bekijken we of we de door ons ontvangen middelen wel optimaal inzetten en hoe we dit op een objectieve, transparante en meetbare manier kunnen vaststellen. Alleen zo kunnen we continu verbeteren. Wij hechten hieraan extra belang, omdat wij werken met geld van donateurs. We zien het als onze plicht om zo goed mogelijk inzichtelijk te maken hoe wij hun giften hebben ingezet en wat we hebben bereikt. Om onze voortgang te monitoren hebben we intern het zogenaamde FOMO document ontwikkeld (foodwatch Movement), waarin de kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) zijn opgenomen en de voortgang per campagne wordt besproken. Het FOMO document staat driemaal per jaar op de agenda bij de bestuursvergadering en is gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan.

DONEER NU

Wij koesteren onze onafhankelijkheid en nemen dan ook geen geld aan van de overheid of de voedingsindustrie. Dat betekent dat we afhankelijk zijn van particulieren en fondsen. Elke bijdrage helpt, ook met eenmalige donaties zijn we heel blij. Maar wil je onze lange adem mogelijk maken? Word dan donateur. Daarmee kan Foodwatch jouw recht op eerlijk, veilig en gezond voedsel ook in de toekomst veiligstellen: weet wat je eet!

Ga naar [**foodwatch.nl/doneren**](https://foodwatch.nl/doneren).

Zelf een donatie overmaken kan natuurlijk ook. Doe dit naar NL43 TRIO 0390 3757 64 t.n.v. Stichting Foodwatch Nederland te Amsterdam.

Alvast bedankt!

ONZE GROTE ACHTERBAN

De achterban van foodwatch bestaat uit donateurs, petitietekenaars, nieuwsbrieflezers en volgers van onze website en sociale media. Dankzij onze groei in de afgelopen 13 jaar is het belang van de achterban toegenomen en kunnen we dankzij hen meer en meer druk zetten op het bedrijfsleven en de politiek.

Het aantal structurele donateurs van foodwatch is redelijk stabiel gebleven, van **9.352** eind 2022 naar **9.300** eind 2023. Een mooi resultaat na een daling te hebben gezien in 2022. Verder hebben we **3.098 eenmalige giften** mogen ontvangen in 2023, wat ruim **30%** meer donaties zijn dan in het vorige jaar.

99.718

Nieuwsbrief abonnees

243.485

totaal aantal
website bezoekers

96.000

Facebook-volgers

10.000

Instagram volgers

26.000

Twitter-volgers

2.000

LinkedIn-volgers

ONS GROEIEND BEREIK

Naast de omvang van de achterban is ook de activiteit van onze community, en ook van stakeholders als pers en politici, van belang. Hoe meer er wordt verspreid, gedeeld en gepubliceerd, hoe groter het bereik.

47.303

ondertekende
petities in 2023

9.737

uitgebrachte
stemmen op het
Gouden Windeï 2022

12,8 miljoen

televisiekijkers
bereikt met items
over foodwatch

271 keer

genoemd in
nieuwsmedia
(online & kranten/
magazines & blogs)

13 persberichten

naar media en
journalisten

61 nieuwsbrieven

verstuurd naar onze
achterban

HIGHLIGHTS FOODWATCH IN DE MEDIA 2023

**'TE BIZAR VOOR WOORDEN', SUPERMARKT
ZET BLIKJES ENERGIEDRANK VLAK BIJ
KASSA**

Omroep Gelderland - 03-02-2023

**KLEINERE VERPAKKINGEN: EEN SNEAKY
METHODE VOOR PRIJSVERHOOGING
RADAR - 27-02-2023**

**'KRIMPFLATIE MAG VAN DE WET, MAAR IS
MISLEIDING'**

NPO Radio1 - 02-03-2023

VAN 500 NAAR 400 GRAM; ZO HERKEN JE KRIMPFLATIE
 AD - 21-03-2023

IS DE NUTRI-SCORE WEL BETROUWBAAR?
 NPO Radio1 - 26-04-2023

SNOEP VAAK NIET GOEDGEKEURD VOOR VERKOOP
 RTL Nieuws - 17-05-2023

INFLATIE GEDAALD, KRIMPFLATIE NOG OMVANGRIJK
 NOS Journaal - 31-08-2023

SLAGERS EN HUN VLEESCONCEPTEN
 Keuringsdienst van Waarde - 17-10-2023

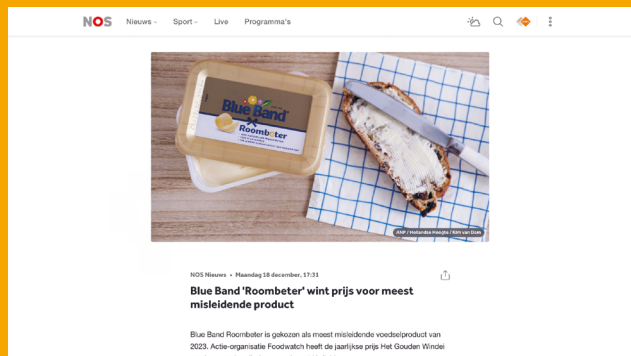

STEEDS MEER KINDEREN MET DIABETES TYPE 2: 'OUDERS MOETEN GOEDE VOORBEELD GEVEN'
 NPO Radio1 Spraakmakers - 14-11-2023

'DEZE PRODUCTEN BEVATTEN NIET WAT JE WEL ZOU VERWACHTEN', NOMINATIES GOUDEN WINDEI BEKEND
NPO Radio1 Villa VdB - 15-11-2023

BLUE BAND 'ROOMBETER' WINT PRIJS VOOR MEEST MISLEIDENDE PRODUCT
NOS Nieuws - 18-12-2023

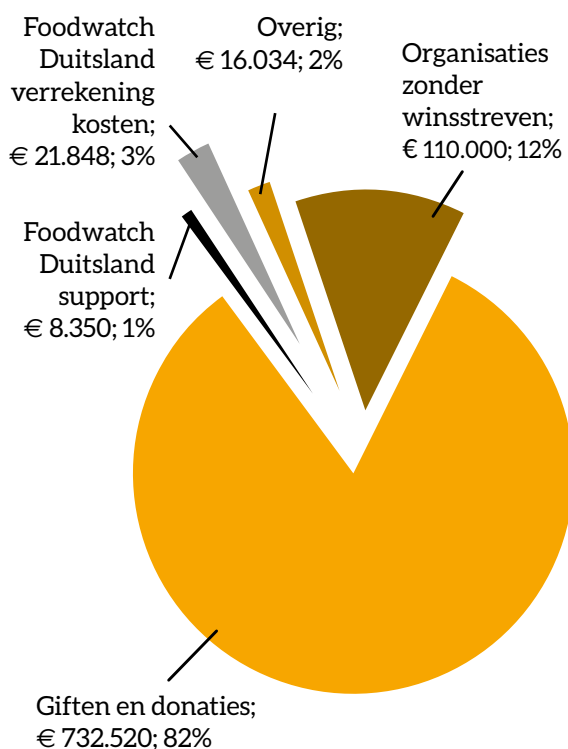
C

foodwatch®

De organisatie

financieel

INKOMSTEN- VERDELING

Foodwatch heeft zich ten doel gesteld om het grootste deel van de baten te besteden aan de doelstelling. Ons campagneteam houdt zich 100% bezig met het voeren van campagnes.

In het financieel overzicht is te lezen dat 66% van onze baten in 2023 wordt besteed aan onze campagnes. De campaigners van Foodwatch kunnen en doen heel veel zelf en hebben veel werk verzet. De campaigners houden zich bezig met het uitvoeren van onderzoek, opzetten en uitvoeren van nationale en internationale campagnes, opstellen van artikelen en teksten en het plaatsen ervan op social media. De kosten van campagnes zijn relatief laag en er wordt met een klein team veel bereikt.

Naast de 66% besteding aan de doelstelling, is 14% besteed aan de noodzakelijke fondsenwerving en 14% aan de kosten van beheer en administratie. Het aandeel van het bedrag aan kosten fondsenwerving is in 2023 1% lager dan in 2022. De kosten fondsenwerving zijn 8% gestegen ten opzichte van 2022, maar de baten zijn met 15% toegenomen. Hierdoor valt het percentage fondsenwerving lager uit. De fondsenwerving wordt gedaan door 1 persoon. Om voldoende te kunnen inzetten op het werven van donateurs zetten we extra capaciteit in. De kosten van extra capaciteit bestaan met name uit het inzetten van een telemarketingbureau. Daarnaast hebben we ook de kosten van ons CRM-systeem.

De werkzaamheden voor campagnes en ook voor beheer en administratie worden grotendeels door de Foodwatch-medewerkers uitgevoerd. Daardoor zijn de kosten van de uitbesteding van onderzoek voor campagnes en de kosten voor de uitvoering van de salarisadministratie relatief laag ten opzichte van de kosten voor fondsenwerving. Ons streven is en blijft, rekening houdend met het aantal medewerkers en de uit te voeren werkzaamheden, om het grootste deel van onze opbrengsten, in ieder geval 70% en waar mogelijk meer, te besteden aan onze doelstelling, door het voeren van campagnes samen met onze donateurs.

Reserves & Fondsen

Om wijs met de aan ons toevertrouwde gelden om te gaan heeft Foodwatch zich voorgenomen de inkomsten niet op te potten in de vorm van vermogen, maar op zinvolle en effectieve wijze aan de doelstelling van Foodwatch te besteden. Foodwatch belegt haar reserves niet.

FONDSENWERVING

Onafhankelijkheid is een essentiële voorwaarde voor ons werk – alleen zo kunnen we, in ons ingewikkelde voedsellandschap, écht opkomen voor de belangen van de consument. Omdat Foodwatch deze onafhankelijkheid koestert, accepteren wij geen geld van de overheid of voedingsindustrie. Donateurs zijn dus onmisbaar voor ons werk. Donateurs werven wij via onze website, onze nieuwsbrieven en in samenwerking met een telemarketingbureau.

Over heel 2023 zijn we redelijk stabiel gebleven qua aantal structurele donateurs, van 9.352 eind 2022 naar 9.300 eind 2023. Deze stabilisering is goed om te zien na een daling van 3% in 2022 en biedt een stabiele basis voor ons campagnewerk in 2024. Daarbij zijn we in 2023 door 3.098 donateurs met een eenmalige gift gesteund, wat een groei is van 31% ten opzichte van het jaar daarvoor. We zijn het jaar geëindigd met een serie fondsenwervende nieuwsbrieven, die zeer succesvol zijn gebleken: met een totaalbedrag van €82.608 hebben we in december het hoogste donateursinkomen ooit in een maand ontvangen.

Veel donateurs geven een gift op basis van een bepaald onderwerp in een nieuwsbrief of campagne. Soms wordt er expliciet op een bepaald campagnedoel geworven. Foodwatch behoudt zich het recht voor deze middelen aan te wenden voor algemene campagnekosten wanneer een specifiek doel bereikt is.

Naast de steun die wij vanuit particuliere donaties mogen ontvangen, zijn wij dankbaar voor de steun van ideële fondsen en organisaties zonder winstoogmerk. Wij zijn ontzettend blij dat wij in 2023 een gulle gift mochten ontvangen van de Fred Foundation, de Schöpflin foundation en de Jebesen Foundation.

Google ondersteunt ons werk met een royale regeling: we mogen deelnemen aan het Google Ad Grants Pro programma. Hiermee verkregen we in 2023 gratis advertentieruimte (Google Ads) binnen de Google zoekmachine. De komende jaren zullen wij blijven investeren in het verder diversifiëren en uitbouwen van onze inkomsten. Ook gaan we opnieuw grotere fondsen aanschrijven voor steun.

ORGANISATIE EN BESTUUR

BESTUUR

Stichting Foodwatch Nederland is een ANBI-instelling met CBF keurmerk en heeft een toezicht-houdend bestuur van deskundigen. Dit bestuur is eindverantwoordelijk voor Foodwatch Nederland en adviseert op strategisch niveau.

De samenstelling was in 2023 als volgt:

- 🍊 **SOFIE VAN DER MEULEN** is onze voorzitter. Zij is jurist in het privacy en gezondheidsrecht.
- 🍊 **BART AUPERS** is onze penningmeester en de co-founder en CEO van de start up Unwaste.
- 🍊 **LISELOTTE FEENSTRA** is organisatieadviseur in de profit en non-profit sector. Liselotte is algemeen bestuurslid en tevens de vertrouwenspersoon van de organisatie.
- 🍊 **VANESSA TOL** is toezichthouder financiële markten en secretaris van Foodwatch.

Het bestuur stelt het beleid vast, houdt toezicht, legt verantwoording af en geeft op hoofdlijnen leiding aan de directeur. De directeur werkt regelmatig de financiële overzichten en rapportages op meetbare doelstellingen bij. Deze worden gedeeld met het bestuur en behandeld tijdens de bestuursvergaderingen. Het bestuur vergaderde in 2023 drie keer en doet dat onbezoldigd. De leden ontvangen enkel een onkostenvergoeding voor de reële kosten die zij maken voor hun bestuurswerk. De voorzitter van de stichting nam deel aan de internationale ledenvergadering van Foodwatch. Zij werd in november gekozen in het internationaal bestuur. In 2023 kostte het bestuur Foodwatch in totaal € 1.382.

DIRECTIE

De directeur, Nicole van Gemert, is in dienst van Stichting Foodwatch Nederland en is verantwoordelijk voor het dagelijks leiden van de organisatie en voor het aansturen van medewerkers. Zij handelt autonoom binnen de parameters van het beleidsplan en budget. Naast de dagelijkse leiding van het Nederlandse team neemt

Nicole van Gemert actief deel in verschillende overleggen en samenwerkingsverbanden met de andere Foodwatch-kantoren in Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk.

Nicole van Gemert heeft diverse onbezoldigde nevenfuncties. Zij is algemeen bestuurslid van STIL Utrecht, een stichting voor mensen zonder verblijfsvergunning en is penningmeester van stichting Animal Rights.

PERSONEEL

In 2023 is het team uitgebreid met twee medewerkers. Eén daarvan is aangenomen als campaigner, ter vervanging van een vertrekkende medewerker, en de ander is als medewerker online mobilisatie toegevoegd aan het team.

We eindigden het jaar met 6,5 fte. Het team werd in 2023 verder ondersteund door freelancers en vrijwilligers.

NICOLE VAN GEMERT, Directeur
NATASJA HEKMAN, Controller
ANNE KUIJPERS, Fondsenwerver
FRANK LINDNER, Campagneleider
EMIEL VAN KEKEN, Office & data manager
LIZ KUNST, Campaigner
ANKE BAKKER, Campaigner
JUKE FLUITSMA, Campaigner
VICTORIA BENSOUSSAN, Online mobilistie

BELONING

Foodwatch is niet aangesloten bij een collectieve arbeidsovereenkomst (CAO). Foodwatch biedt haar werknemers een salaris in lijn met het advies van Goede Doelen Nederland. Het bestuur van Stichting Foodwatch Nederland heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid van de directeur volgt Stichting Foodwatch Nederland de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties. De regeling geeft aan de hand van zwaarte-criteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Stichting Foodwatch Nederland vindt plaats door het bestuur. Dit leidt tot een zogenaamde BSD-score van 320 punten in de categorie type E met een maximaal jaarinkomen van € 95.297 (1 fte/12 maanden) omgerekend naar 0,9 fte 12 maanden € 85.767, volgens de normering van april 2023.

Het werkelijk jaarinkomen voor 2023 van de directeur bedraagt € 81.716 en dat is inclusief de belaste vergoedingen/bijtellingen en de werkgeversbijdrage pensioen. De bezoldiging van de directeur valt daarmee binnen de norm.

De brutosalarissen van alle werknemers samen (gemiddeld 5,8 fte) bedroegen in 2023 € 413.959 inclusief sociale premies, vakantiegeld en pensioen. Reiskosten van werknemers die buiten Amsterdam wonen, worden vergoed. Foodwatch hecht zeer aan een goede balans tussen privé en werkleven en hanteert daarom flexibele werktijden en faciliteert thuis werken. Medewerkers kunnen aanspraak maken op een persoonlijk ontwikkelbudget.

MVO-BELEID

Maatschappelijk verantwoord ondernemen voeren we door in dimensies van bedrijfsvoering. Al onze medewerkers reizen per fiets of openbaar vervoer en vliegen wordt zo veel mogelijk vermeden. Waar dat van toepassing is, zijn onze campagnematerialen, kantoorbepoedelingen, drukwerk, etc. gifvrij en voldoen aan de geldende keurmerken. Tegelijkertijd wordt ook altijd de afweging gemaakt of we onze uitgaven kunnen verantwoorden aan de particulieren, stichtingen en fondsen die ons financieel steunen.

RISICOBEBEER

Op basis van een regelmatige risicoanalyse houden de directeur en het bestuur zicht op de belangrijkste risico's voor de organisatie. Voor Foodwatch specifiek zijn er risico's voornamelijk op het gebied van inkomsten, juridische aansprakelijkheid, personele capaciteit en kennis (een beperkt aantal

werknemers, met een groot aantal taken), imago en bedrijfsvoering. Ons verzekeringspakket dekt een deel van deze risico's. Om overige risico's af te dekken hanteren we een vierogen-principe voor zowel campagne-uitingen als financiële uitgaven, en rapporteren we maandelijks over onze financiën aan het bestuur. Daarnaast huren we regelmatig juridische expertise in en laten we ons periodiek adviseren op het gebied van het voldoen aan wet- en regelgeving.

Foodwatch heeft ervoor gekozen in haar begroting 2023 geen inkomsten op te nemen van nog te verkrijgen fondsen en/of legaten. Hier wordt wel actief op ingezet. Door deze wijze van begroten wordt het risico dat verwachte inkomsten niet binnenkomen afgedekt en zijn de begrote kosten in balans gebracht met het te verwachten structurele inkomen van Foodwatch.

Omdat wij met veel persoonsgegevens (o.a. van donateurs) werken staat bij ons bescherming van deze gegevens hoog in het vaandel.

KLACHTEN

Foodwatch heeft een klachtenprocedure voor klachten over ons werk en communicatie. In eerste instantie kan men een klacht richten tot de betrokken medewerker. Indien men de klacht liever meldt aan onze klachtenfunctionaris, kan dit via dienstverlening@foodwatch.nl. Deze functionaris gaat zo snel mogelijk met de klacht aan het werk. In het jaar 2023 kwamen er geen formele klachten binnen bij Foodwatch.

GEDRAGS- EN INTEGRITEITSCODE

Werken bij Foodwatch is werken met een uitdaging. Het leveren van de hoogst mogelijke kwaliteit is van groot belang, maar ook integriteit, een goede bedrijfsvoering, interne controle, een goede werksfeer en plezier in het werk heeft prioriteit. Daarom heeft Foodwatch een integriteits- en gedragscode opgesteld, waaraan alle medewerkers zich moeten houden.

Zijn er intern of extern klachten over integriteitskwesties, misstanden of grensoverschrijdend gedrag, dan kan dit gemeld worden bij de vertrouwenspersoon via vertrouwenspersoon@foodwatch.nl. De vertrouwenspersoon adviseert over verder te nemen stappen en zorgt voor de benodigde begeleiding. De vertrouwenspersoon voor

Foodwatch is Liselotte Schellekens. In 2023 is ook een externe vertrouwenspersoon aangewezen. In 2023 kwamen er geen signalen of klachten met betrekking tot integriteit of gedrag.

COMMUNICATIE BELANGHEBBENDEN

Onze achterban kan melding maken via het meldpunt misleiding van de misleidingen die zij tegenkomen in de voedselomgeving.

<https://www.foodwatch.org/nl/onze-campagne-themas/onze-campagnes/misleiding-en-fraude/meldpunt-misleiding>

Ook kunnen belanghebbenden communiceren via ons e-mail adres contact@foodwatch.nl, vragen worden in principe binnen 5 werkdagen beantwoord.

D

foodwatch®

Financieel overzicht

SAMENVATTING FINANCIËLE RESULTATEN 2023

Foodwatch is onafhankelijk en ontvangt geen subsidie van overheden, de Europese Unie, of bijdragen uit de voedselindustrie. Dankzij onze donateurs kunnen wij onze campagnes blijven voeren. In 2023 ontving Foodwatch € 732,051 aan particuliere donaties, € 110.000 van ideële fondsen en € 469 uit loterijen.

Verder heeft Foodwatch Duitsland middelen beschikbaar gesteld, bestemd voor samenwerking op het gebied van fondsenwerving & bedrijfsvoering. Deze middelen bedroegen in totaal € 8.350. Na verrekening van de internationale campagne kosten naar rato van het aandeel in het internationale campagnebudget, ontving Foodwatch Nederland € 21.848 terug van Foodwatch Duitsland, Foodwatch Oostenrijk en Foodwatch Frankrijk.

Foodwatch houdt haar kosten zo laag mogelijk. Ondanks de effecten van de toegenomen inflatie hebben wij volop giften mogen ontvangen van onze donateurs en hebben vele betrokkenen de campagnes en email-acties ondersteund.

VERMOGENSBEHEER EN BESTEDINGSBELEID

In 2023 is er een resultaat behaald van € 53.552. Er is, per saldo, een dotatie geweest vanuit het resultaat aan de bestemmingsreserve opleidingen van € 970; de totale reserve bedraagt nu € 8.764. Er is een bestemmingsreserve gevormd voor € 10.000 voor geormerkte donaties voor onderzoek naar voedselspeculatie. Dit geld zal naar verwachting in 2024 worden besteed. De totale dotatie aan de continuïteitsreserve is daarmee € 42.583. Hierdoor bedraagt de continuïteitsreserve eind 2023 € 455.698.

Onze inkomsten besteden we zoveel mogelijk in hetzelfde boekjaar aan de doelstelling. Middelen die niet direct worden besteed worden op een spaarrekening gezet. Foodwatch belegt niet met middelen die haar ter beschikking worden gesteld. De liquiditeitspositie is eind 2023 € 510.400 en het eigen vermogen € 474.462.

Foodwatch is voornemens te blijven investeren in haar personeel, naamsbekendheid en in haar nationale en internationale campagnes in 2024 en komende jaren.

Onze bestedingsratio, besteding aan de doelstellingen opzichte van de totale baten, in 2023 is 66%. De campagne werkzaamheden worden nagenoeg volledig in eigen beheer uitgevoerd, door onze 4 campaigners en de campaigning director. Foodwatch zet in op het werven van structurele donateurs. Wij hebben 1 fondsenwerfer in dienst, voor 0,8fte. Diensten als telemarketing worden extern belegd. Het wervingspercentage in 2023 is 14%.

BEKNOPT FINANCIËEL OVERZICHT 2023

(in Euro's)

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022	Budget 2024
BATEN				
Baten van particulieren	732.051	741.380	715.328	779.540
Baten van bedrijven (acties derden)	0	0	0	0
Baten van verbonden organisaties zonder w.str.	30.198	13.936	10.016	10.184
Baten van loterijorganisaties	469	0	492	0
Baten van andere organisaties zonder winststr.	110.000	75.000	50.000	25.000
Baten als tegenpresatie voor verleende dienst	16.034	0	56	0
Som der baten	888.752	830.316	775.891	814.724
LASTEN				
Besteed aan doelstelling(en)				
Onderzoek	254.546	126.686	209.551	124.294
Informatie	137.063	316.714	112.835	310.736
Beleidsbeïnvloeding	195.804	190.028	161.193	186.442
	587.413	633.428	483.579	621.472
Wervingskosten	124.197	149.314	114.827	163.431
Beheer en administratie	123.589	116.353	107.004	124.421
Som der lasten	835.200	899.094	705.410	909.323
Resultaat	53.552	-68.778	70.482	-94.599
Bestedingspercentage	66%	76%	62%	76%
Wervingspercentage	14%	18%	15%	20%

BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (NA RESULTAATBESTEMMING)

(in Euro's)

ACTIVA	31 dec 23	31 dec 22
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Software	2.369	4.192
Materiële vaste activa		
Verbouwingen	3.327	0
Inventaris	11.855	5.889
	15.182	5.889
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen	36.721	13.336
Liquide middelen	510.357	517.608
Totaal	564.629	541.025
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Continuïteitsreserve	455.698	413.115
Bestemmingsreserve voedselspeculatie	10.000	0
Bestemmingsreserve opleidingen	8.764	7.795
	474.462	420.910
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	37.219	28.926
Belastingen en sociale verzekeringen	10.768	10.110
Overige schulden	42.180	81.079
	90.167	120.115
Totaal	564.629	541.025

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

(in Euro's)

	Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022
BATEN			
Baten van particulieren	732.051	741.380	715.328
Baten van bedrijven (acties derden)	0	0	0
Baten van verbonden organisaties zonder w.str.	30.198	13.936	10.016
Baten van loterijorganisaties	469	0	492
Baten van andere organisaties zonder winststr.	110.000	75.000	50.000
Baten als tegenpresatie voor verleende dienst	16.034	0	56
Som der baten	888.752	830.316	775.891
LASTEN			
Besteed aan doelstelling(en)			
Onderzoek	254.546	126.686	209.551
Informatie	137.063	316.714	112.835
Beleidsbeïnvloeding	195.804	190.028	161.193
	587.413	633.428	483.579
Wervingskosten	124.197	149.314	114.827
Beheer en administratie	123.589	116.353	107.004
Som der lasten	835.200	899.094	705.410
RESULTAAT	53.552	-68.778	70.482
Resultaatverdeling			
Toevoeging aan de continuïteitsreserve	42.583	-68.778	67.587
Toevoeging aan de bestemmingsreserves	10.970	0	2.895
RESULTAAT	53.552	-68.778	70.482

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn Verslaggeving voor de Fondsenwervende Organisaties (RJ 650) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van de richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel van de organisatie.

VERSLAGGEVINGSPERIODE

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling en een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

VERGELIJKENDE CIJFERS

De grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn ten opzichte van voorgaand jaar ongewijzigd gebleven.

DOELSTELLING

Foodwatch is een consumentenrechtenorganisatie die vecht voor het recht van de consument op eerlijk, veilig en gezond eten.

VESTIGINGSPLAATS

Amsterdam, Kamer van Koophandel nummer 34370358.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële en materiële activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Inventaris	20% op jaarbasis
Verbouwingen	20% op jaarbasis
Informatie technologie	20% op jaarbasis

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. De voorzieningen worden bepaald door beoordeling van individuele vorderingen.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

RESERVES

De jaarrekening is opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling. Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Er is een bestemmingsreserve opgenomen ten behoeve van de opleiding van de medewerkers, ter hoogte van het resterende bedrag aan opleidingsbudget. Er is ook een bestemmingsreserve opgenomen in verband met geormerkte donaties voor onderzoek naar voedselspeculatie.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Aflossingsverplichtingen voor de komende jaren op de langlopende schulden zijn niet aan de orde.

BATEN EIGEN FONDSWerving, DONATIES EN GIFTEN

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES

De bijdragen van loterijorganisaties worden verantwoord in en toegekend aan het boekjaar waarin ze zijn toegezegd.

BESTEED AAN DOELSTELLING

Bestedingen worden als last opgenomen in het jaar waarin de prestatie is geleverd.

WERVINGSKOSTEN

In de wervingskosten zijn inbegrepen alle kosten die gemaakt zijn om de totale baten uit eigen fondsenwerving te realiseren, te weten de directe verwervingskosten en de met de fondsenwerving verband houdende uitvoeringskosten van de organisatie.

RESULTATEN

Resultaten worden bepaald door het verschil tussen baten en alle corresponderende kosten, die aan dat jaar kunnen worden toegewezen. De kosten worden bepaald middels de aan het jaar toegewezen activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(in Euro's)

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	Software
Boekwaarde per 1 januari 2023	
Aanschafwaarde	29.949
Gecumuleerde afschrijvingen	-25.757
Boekwaarde	4.192
Veranderingen in het lopende jaar	
Investerings	605
Afschrijvingen	-2.428
	-1.823
Boekwaarde per 31 december 2023	
Aanschafwaarde	30.554
Gecumuleerde afschrijvingen	-28.185
Boekwaarde	2.369

Materiële vaste activa

	Verbouwingen	Inventaris	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	5.326	34.306	39.632
Gecumuleerde afschrijvingen	-5.326	-28.417	-33.743
Boekwaarde	0	5.889	5.889
Veranderingen in het lopende jaar			
Investerings	3.442	8.060	11.502
Desinvesting	0	0	0
Afschrijvingen	-115	-2.094	-2.209
Desinvesting afschrijvingen	0	0	0
	3.327	5.966	9.293
Boekwaarde per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	8.768	42.366	51.134
Gecumuleerde afschrijvingen	-5.441	-30.511	-35.952
Boekwaarde	3.327	11.855	15.182

Vlottende activa	31 dec 23	31 dec 22
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	19.217	171
Vooruitbetaalde kosten	13.830	11.077
Nog te ontvangen bedragen	3.673	2.089
	36.721	13.336
Liquide middelen		
Triodosbank, spaarrekening	439.463	439.922
Triodosbank, lopende rekening	43.748	49.111
Triodosbank, donateursrekening	25.790	27.476
Kas	1.356	1.099
	510.357	517.608

VERMOGEN

Het vermogen van de stichting Foodwatch Nederland moet op grond van de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen worden onderverdeeld in reserves en fondsen. Onder de reserves worden verantwoord de continuïteitsreserve en een gedeelte van reserves dat door het stichtingsbestuur nader bestemd is voor bijzondere bestedingsdoeleinden (zogenaamde bestemmingsreserves).

Continuïteitsreserve	31 dec 23	31 dec 22
Positie per 1 januari	413.115	345.528
Uit resultaatbestemming	42.583	67.587
Positie per 31 december	455.698	413.115

Bestemmingsreserve onderzoek naar voedselspeculatie	31 dec 23	31 dec 22
Positie per 1 januari	0	0
Onttrekking	0	0
Dotatie	10.000	0
Positie per 31 december	10.000	0

De bestemmingsreserve betreft geormerkte donaties voor financiering van onderzoek naar voedsel speculatie.

Bestemmingsreserve opleidingen	31 dec 23	31 dec 22
Positie per 1 januari	7.795	4.900
Onttrekking	-5.828	-2.917
Dotatie	6.798	5.812
Positie per 31 december	8.764	7.795

Bij de resultaatbestemming heeft de directie besloten om voor het bedrag van het resterende opleidingsbudget van 2023 een reserve te vormen.

Kortlopende schulden	31 dec 23	31 dec 22
Crediteuren		
Crediteuren	37.219	28.926
	37.219	28.926
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonbelasting	10.768	10.110
	10.768	10.110
Overige schulden		
Overige schulden	18.536	8.554
Vooruitontvangen bedragen	0	50.000
Reservering vakantiegeld & - dagen	23.644	22.525
	42.180	81.079

Niet uit de balans blijvende verplichting:

Het huurcontract wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd met een opzegtermijn van 2 maanden. De huurverplichting van 2024 bedraagt € 1.934 per maand inclusief servicekosten.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

Inkomsten uit eigen fondsenwerving

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten van particulieren	732.051	741.380	715.328
Baten van bedrijven (acties derden)	0	0	0
Baten van verbonden org. zonder w.str.	30.198	13.936	10.016
Baten van loterijorganisatie	469	0	492
Baten als tegenprestatie levering diensten	0	0	56
Overige baten	16.034	0	0
	778.752	755.316	725.891

De baten van particulieren bestaan enkel uit donaties & giften. En zijn gestegen met 2% ten opzichte van 2022. Een absolute stijging ten opzichte van 2022 van €16.724. Foodwatch Duitsland, verbonden organisatie zonder winststreven, heeft de organisatie gesteund met €8.350; waarvan €5.684 als bijdrage aan de website, €2.667 aan verrekening kosten. Onder de baten van verbonden organisaties is ook de herverdeling, verrekening van de internationale campagnekosten van €21.848 verantwoord. Afkomstig van Foodwatch Duitsland, Foodwatch Frankrijk en Foodwatch Oostenrijk. De overige baten betreffen ontvangst dwangsom van €15.000 en betaling proceskosten in verband met het niet aanleveren van stukken door NVWA in onze rechtszaak inzake separator vlees. Plus €250 voor een lezing door medewerker Foodwatch bij de VU.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Fred Foundation	25.000	0	25.000
Schöpflin Foundation via Foodwatch E.V.	25.000	25.000	25.000
Stichting VOORbeeld	50.000	50.000	0
Jebsen Foundation via Foodwatch E.V.	10.000	0	0
	110.000	75.000	50.000

Foodwatch Nederland heeft in 2022 een bijdrage ontvangen van de Fred Foundation voor het uitvoeren van campagnes en van de Schöpflin Foundation voor een rechtszaak tegen de staat. In 2023 ontvangt Foodwatch Nederland nogmaals €25.000 van de Fred Foundation en €25.000 van de Schöpflin Foundation. Ook heeft Foodwatch Nederland een prijs gewonnen van Stichting VOORbeeld voor het opzetten van het Foodwatch Platform van €50.000. Te besteden in 2023.

Som van de geworven baten

	888.752	830.316	775.891
--	----------------	----------------	----------------

Kosten fondsenwerving

Telemarketing en online werving	57.353	81.360	55.602
Administratie van donateurs	33.913	39.784	34.371
	91.266	121.144	89.973

In 2023 zijn de fondsenwervingskosten lager dan gepland, door met name uitstel van de branding campagne naar 2024. Bij nader inzien wordt de branding campagne met name ingezet op naamsbekendheid en minder op werving van nieuwe donateurs.

Media en campagnes

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Campagnes besteed	82.153	125.000	107.482
Campagnes internationaal verrekend	21.848	0	3.722
Media	113.311	113.820	28.718
	217.313	238.820	139.922

Voor nationale campagnes was een budget beschikbaar van €100.000, hiervan is €66.566 besteed. Het budget is inclusief €25.000 financiering vanuit Schopflin. Gedurende het jaar ontvingen we nog extra financiering van €10.000 vanuit de Jebesen Foundation. In de begroting van de campagnes is €25.000 gealloceerd vanuit het Foodwatch NL budget voor het voeren van internationale campagnes in samenwerking met de andere Foodwatch kantoren.

De internationale campagne kosten worden verdeeld over de Foodwatch kantoren op basis van een verdeelsleutel conform betreffend deel van het totaal budget. €21.848 aan internationale campagnekosten is, na verdeling, bekostigd door de andere kantoren. Het ontvangen bedrag van €21.848 is verantwoord onder de baten van verbonden organisaties. Door Foodwatch Nederland is in totaal €15.607 besteed aan internationale campagnekosten. In 2024 hebben we een bedrag van €31.184 gealloceerd voor internationale campagnes.

Personeelskosten

Bruto salaris	335.418	352.917	306.239
Sociale verzekeringen	54.545	48.584	52.550
Pensioenen	23.996	24.837	22.275
Overige personeelskosten	44.158	40.436	28.374
	458.116	466.774	409.438

Op 31 december 2023 waren er 9 medewerkers in dienst, totaal 6,5 fte. Op 31 december 2022 waren dat 8 medewerkers, totaal 6,1fte; in 2023 7% 'meer fte'. De salarislasten zijn met 12% gestegen ten opzichte van 2022. In 2023 heeft inflatiecorrectie plaatsgevonden. Medewerkers zijn doorontwikkeld in hun en bijbehorend salaris. Foodwatch gebruikt als referentie het functiehuis goede doelen voor de door ontwikkeling van de salarissen van haar medewerkers. Sinds 2021 hanteert Foodwatch een reguliere pensioenregeling voor haar medewerkers.

Huisvestingskosten

Huur incl servicekosten	22.664	22.362	21.807
Schoonmaak	0	0	0
Overige huisvestingskosten	779	690	648
	23.443	23.052	22.455

Kantoor- en algemene kosten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Reiskosten	5.962	11.280	7.702
Representatie	477	500	319
Bestuurskosten	1.382	1.000	1.189
Contributies en abonnementen	7.087	6.810	6.412
Telefoon	221	325	284
Administratie	5.066	5.024	4.565
Automatiseringskosten	6.199	7.138	6.481
Accountantskosten	7.260	7.500	7.260
Bankkosten	403	510	458
Juridische advieskosten	0	500	0
Inventaris < €450	2.180	1.000	2.606
Overige kosten	4.188	3.716	2.657
	40.425	45.304	39.934

Het bestuur is onbezoldigd en ontvangt alleen een onkostenvergoeding voor de werkelijk gemaakte kosten voor hun bestuurswerk.

Afschrijvingskosten

Verbouwingen	115	0	0
Inventaris	2.094	1.593	1.280
Software	2.428	2.408	2.408
	4.637	4.001	3.688

Som der lasten

	835.200	899.094	705.410
--	----------------	----------------	----------------

Resultaat

	53.552	-68.778	70.482
--	---------------	----------------	---------------

TOELICHTING LASTENVERDELING

	Besteed aan doelstelling(en)					Realisatie 2023	Budget 2023	Realisatie 2022	Budget 2022
	Onderzoek	Informatie	Beleids-beïnvloeding	Wervings kosten	Beheer & Admin				
Media en campagnes	83.558	44.993	64.276	0	0	192.827	236.979	139.922	171.454
Wervingskosten	4.483	2.414	3.449	78.874	0	89.220	119.854	87.982	161.509
Personeelskosten	140.585	75.699	108.142	38.268	95.422	458.116	466.774	409.438	429.984
Huisvestingskosten	8.904	4.794	6.849	2.424	6.043	29.014	23.962	22.455	23.586
Kantoor- en algemene kosten	15.593	8.396	11.995	4.244	21.157	61.385	47.524	41.924	39.125
Afschrijvingen	1.423	766	1.095	387	966	4.637	4.001	3.688	3.613
	254.546	137.063	195.804	124.197	123.589	835.200	899.094	705.410	829.271
Percentage	30%	16%	23%	15%	15%	100%			

Toelichting

De administratieve grondslagen komen overeen met de voorgaande jaren. De verdeling van de kosten over de doelstellingen 'Onderzoek', 'Informatie' en 'Beleidsbeïnvloeding' is op basis van de volgende criteria vastgesteld: * direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;

* niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend aan de hand van een berekening van de brutoloonkosten. Deze zijn gewogen aan de hand van de tijd besteed aan activiteiten door de medewerkers.

Wervingskosten' en 'Beheer en administratie' zijn op overeenkomstig wijze toegerekend.

Het doel van Foodwatch is om volledige transparantie binnen de voedselketen te realiseren en consumenten te beschermen tegen gezondheidsrisico's en fraude. Alle inspanningen en kosten om financiële steun voor de organisatie te realiseren zijn samengebracht onder wervingskosten. In 2023 investeerden we in het verkrijgen van baten middels werving van donateurs en het indienen van projectvoorstellen bij vermogensfondsen. Onder beheer en administratie staan de doorberekende kosten benodigd voor management, planning & control, en administratie. Hoewel essentieel, dragen deze kosten noch bij aan de doelstellingen, noch aan de fondsenwerving.

Verdeling directe kosten ad doelstelling obv tijd besteed door medewerkers aan activiteiten.

Onderzoek	43,33%
Informatie	23,33%
Beleidsbeïnvloeding	33,33%

BEZOLDIGING DIRECTIE 2023

Naam N. van Gemert
Functie directeur

Dienstverband

Aard (looptijd) onbepaald
uren 36 uur
parttime percentage 90%
periode 1-1 tm 31/12

Bezoldiging (EUR)

Jaarinkomen

bruto loon/salaris 68.139
vakantiegeld 5.470
vaste eindejrsuitkering -
jubileumuitk. /uitbet. niet opgenomen vakantiedagen -
Totaal 73.608

Belaste vergoedingen/bijtellings -
Pensioenlasten (wg deel) 6.718
Pensioencompensatie
Overige beloningen op termijn 1.389
Uitkeringen beëindiging dienstverband -
Totaal 2023 81.716

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting foodwatch Nederland

A. Verklaring over de in de jaarverantwoording opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag op pagina 31 tot 45 opgenomen jaarrekening 2023 van Stichting foodwatch Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarverantwoording opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting foodwatch Nederland per 31 december 2023 en van het saldo van baten en lasten over 2023 in overeenstemming de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting foodwatch Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de overige toelichtingen in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 650.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Uitgeest, 23 mei 2024

WEA Noord-Holland B.V.
Molenwerf 48
1911 DB Uitgeest

O. Zijp RA

Foodwatch Nederland
De Wittenstraat 25
1052 AK AMSTERDAM
Nederland

020 774 1079
foodwatch.nl
contact@foodwatch.nl

 [facebook.com/foodwatchnl](https://www.facebook.com/foodwatchnl)

 [@foodwatch_nl](https://twitter.com/foodwatch_nl)

 [@foodwatchnl](https://www.instagram.com/foodwatchnl)